

Grønt Råd

Referat af 23. møde i Grønt Råd for Lejre Kommune onsdag den 19. marts 2014 kl. 16.15 - 18.00

Tilstede:

Martin Stokholm, Udvalget for Teknik og Miljø
Birger Prahll, Udvalget for Teknik og Miljø
Erik Falkenberg, Udvalget for Teknik og Miljø
Tove Binzer, Friluftsrådet
Johan Scheel, Dansk Skovforening
Per Thomasen, Landboforeningen Gefion
Karl Frandsen, Familiebruget
Rasmus Vincentz, Klimabevægelsen
Harry Carstensen, Dansk Sportsfiskerforbund
Jens Fisker, Danmarks Naturfredningsforening
Niels Bjergvang, Danmarks Jægerforbund
Charlotte Madsen, Museerne og Naturvejlederforeningen
Peter Due Østerbye, centerchef, Byg & Miljø, Lejre Kommune
Søren Grøntved Christiansen, biolog, Lejre Kommune (referent)
Rikke Milbak, naturmedarbejder, Lejre Kommune
Eskild Lund, miljømedarbejder, Lejre Kommune

Afbud:

Ivan Mott, Udvalget for Teknik og Miljø
Jens K. Jensen, Udvalget for Teknik og Miljø
Hans Harrestrup Andersen, Dansk Ornitologisk Forening
Jens Peter Simonsen, Skov- og Naturstyrelsen Vestsjælland
Lene Jensen, direktør, Lejre Kommune

Punkt 1. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

Punkt 2. Turismepolitik

Foreslået af Johan Scheel

Thure Dan Petersen, Centerchef for Kultur og Fritid, fortalte, at efter at det tidligere erhvervs- og turismesamarbejde i ZBC (Zealand Business Connection) ophørte sidste år, blev hjemmesiden Visit Lejre oprettet.

Der er nu oprettet et Erhvervs- og turisme udvalg. Der er besluttet en overordnet politik, og der skal laves en branding-strategi. Et oplæg til turismestrategi er undervejs.

Det er politisk besluttet at oprette en turistinformation og at placere den i sagnlandet de næste 2 år.

Johan Scheel fortalte, at der er oprettet en ny forening, Lejre Turistforening, der ikke er en erhvervsforening, men en forening, der ser på, hvad borgerne kan have glæde af. Fandt det vigtigt at få samlet alle gode kræfter.

Tove Binzer opfordrede til et samarbejde med lokale foreninger som DN, friluftsrådet og sportsfiskerne. Vigtigt at bruge allerede eksisterende materiale og analyser fra bl.a. Skjoldungearbejdet.

Thure Dan Petersen oplyste, at der vil komme invitationer til foreningerne. Der er påbegyndt et samarbejde med kommunerne omkring Roskilde fjord og Isefjorden om i første omgang udarbejdelse af et hæfte.

Tove Binzer nævnte, at der i Hvalsø står et sort tårn (busterminaltårnet), der kan bruges som ubemandet turistkontor.

Punkt 3. Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Foreslået af Per Thomasen, der fortalte, at han havde fået kendskab til en rapport, der udpegede 500 ha ved Ørbækken som BNBO.

Eskild Lund fortalte, at den pågældende rapport bliver udarbejdet af Roskilde Kommune, og at Lejre Kommune endnu ikke har modtaget rapporten, men at han havde set et udkast.

Boringsnære beskyttelsesområder dækker områder lige omkring indvindingsboringerne, hvor vandet suges nedad. Det er der stor forskel på mulighederne herfor forskellige steder i kommunen.

Roskilde Kommune har fået beregnet BNBO i hele Roskilde Kommune samt ved Roskilde Forsynings indvindingsområder i Lejre Kommune. Ved Ørbæk Kildeplads mellem Kr. Hyllinge og Lyndby findes 10 indvindingsboringer.

Det er forbrugerne ved det enkelte vandværk, der skal afholde udgifterne til erstatning til lodsejerne, såfremt kommunalbestyrelsen beslutter, at der skal pålægges rådighedsindskrænkninger i et boringsnært område. I hvert enkelt tilfælde af udlægning af BNBO skal der tages stilling til, hvad der er behov for at sikre mod sprøjtemidler og/eller nitrat.

Martin Stokholm så et problem for de små vandværker, hvor der er få forbrugere til at betale. For HOFOR og Roskilde Forsynings indvindingsområder kræves der et myndighedspålæg, samt at forsyningselskaberne kan få lov til at opkræve erstatningsomkostningerne hos forbrugerne. Ved de små vandværker kan de laves og aftales uden et myndighedspålæg.

Johan Scheel foreslog politikerne, at landmændene og vandværkerne først prøver at indgå aftaler, før der stilles krav. Martin Stokholm var enig i, at det er bedst, hvis parterne selv kan klare det. Det er ikke altid nødvendigt, at jorden bliver braklagt eller taget ud af omdrift.

Peter Østerbye fortalte, at Lejre Kommune snart vil offentliggøre forslaget til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for området Lejre Nord. Heri peges der på, at der skal eller kan etableres BNBO, men at de ikke er endelig udpeget. Senere vil der blive forhandling med de små vandværker og lodsejerne nær deres boringer.

Per Thomasen fandt, at BNBO var en halv løsning, når indvindingerne mange steder ligger op til motorveje, hvorfra der er større risiko for alvorlig forurening end fra almindelig marksprøjtning.

Johan Scheel foreslog, at man måske kunne lave kortvarende aftale, da problemerne ophører, hvis indvindingen ophører.

Eskild Lund fortalte, at når Naturstyrelsen har afsluttet kortlægningen vedrørende grundvandsressourcerne efter 2015, skal kommunen sammen med vandværkerne og nabokommunerne lave planer for grundvandsbeskyttelsen for resten af Lejre Kommune. Heri vil BNBO kunne indgå.

Punkt 4. Nyt om vandplan, vandhandleplan og vandråd

Karl Frandsen havde bedt om at høre nyt, specielt om de nye vandråd.

Martin Stokholm fortalte, at det netop var besluttet, hvilke organisationer der skulle være repræsenteret i vandrådet for Roskilde Fjord og Isefjorden. Rådet omfatter 20 kommuner. 31 havde bedt om at få plads i vandrådet, og 20 er blevet udvalgt.

Peter Østerbye berettede, at vandrådet skal forberede næste generation af de statslige vandplaner og kun beskæftige sig med den fysiske tilstand af vandløb. Rådets levetid er kort, da det skal have færdiggjort sit arbejde 1. oktober 2014. Der forventes 3-4 møder. Staten forventes efterfølgende at sende forslag til vandplan 2 i høring 22. december 2014.

Nogle steder i Danmark oprettes lokale vandråd, men det er ikke tilfælde i oplandet til Roskilde Fjord og Isefjorden.

Tove Binzer undrede sig over, at nogle højt målsatte vandløb nedstrøms var lavt målsatte. Harry Carstensen forklarede, at vandløb havde forskellig kvalitet afhængig af vandføring, bundforhold og andre fysiske forhold.

Per Thomasen fortalte, at de mange tusind høringssvar til vandplan 1 især handlede om klassificeringen af naturlige vandløb og så frem til en anden vurdering af mange vandløb i vandplan 2.

Punkt 5. Bekæmpelse af skadevoldende vildt på kommunale arealer

Niels Bjergvang ville gerne vide, hvad Lejre Kommune gør for at bekæmpe specielt råger samt hvilken vildtpleje, der udføres på kommunale arealer. Tilbød jagtforeningernes hjælp til bekæmpelse af råger, som er blevet et stort problem.

Søren Grøntved Christiansen fortalte, at Center for Vej og Trafik tidligere har søgt om dispensation til bekæmpelse af råger, men hver gang har fået afslag fra Naturstyrelsen. En borger nær Lejre station har søgt og fået dispensation til, at Lejre Jagtforening må skyde rågeunger. Denne bekæmpelse har dog ikke mindsket bestanden på ejendommen.

Karl Frandsen fortalte, at de store økologiske kvægbrug har opgivet at dyrke majs på grund af rågerne, og Niels Bjergvang supplerede med at fortælle, at problemet også gælder majs ved vildtremisser.

Per Thomasen berettede, at han hverken kunne dyrke majs eller ærter på grund af tusindvis af råger, og han mente, at de burde reguleres ved skydning af unger på rederne.

Martin Stokholm sagde, at kommunen gerne ville henvise til jagtforeningerne, når der kom henvendelse fra borgere om rågeproblemer.

Punkt 6. HNV-områder (High Nature Value)

Søren Grøntved Christiansen fortalte det nye redskab til at prioritere støttekroner til natur, som Fødevareministeriet (NaturErhvervsstyrelsen) vil anvende fra 2015. I fokus er de støtteordninger, hvor biodiversitet er hovedformålet, f.eks. tilskudsordningen til Pleje af græs- og naturarealer.

Der har tidligere eksisteret kort over SFL-områder (Særligt Følsomme Landbrugsområder), men disse kort har ikke været målrettet biodiversiteten. Derfor er der nu lavet i samarbejde med Århus Universitet (det gamle Danmarks Miljøundersøgelser), NaturErhvervsstyrelsen og Naturstyrelsen udviklet et system til at værdisætte natur- og landbrugsarealer.

Et kort er offentligt tilgængelig på Danmarks Miljøportal under Naturdata. <http://arealinformation.miljoportal.dk/distribution/> Kortet afspejler den kendte viden og vil løbende blive opdateret, så det medtager ny viden. På kortet kan man se hvordan områder i hele Danmark rangordnes efter kendte naturværdier, driftstilstand og beliggenhed. Hver felt på 10 x 10 m har fået en farve afhængig af, hvor mange point på en skala fra 0-14 det scorer.

Der kan opnås point for kystnærhed, lavbund og stejl topografi. Der kan også opnås point for beskyttet natur (§ 3), nærhed til beskyttet natur og nærhed til småbiotoper og skov. Marker i ekstensiv drift får også et point ligesom økologiske marker. Endelig kan opnås op til 6 point for forekomst af rødlistearter, særlig karakteristiske arter og stor artsrigdom.

Et kig på kortet viste, at det er Natura 2000-områderne, der får den højeste score. Det skyldes ikke kun, at de er udpeget for deres store naturværdier, men også at der her er stor viden om, hvilke arter der forekommer. Et kig på området omkring Særløse Overdrev viste, at det gamle fredede græsningsoverdrev fik en meget højere score, end det tilgrænsende areal mod nordvest. Dette areal er netop helt lovligt blevet opdyrket efter at have ligget udyrket i 20 – 25 år.

Tove Binzer fortalte, at DN havde fået en henvendelse fra en naturinteresseret, der var meget ked af, at dette areal på Skov-Hastrup Overdrev var forvandlet fra et spændende naturareal til en dyrket mark. Tove Binzer opfordrede til, at de nye tilskudskriterier blev formidlet til lodsejerne, så de var bekendte med alternativer til opdyrkning af tilsvarende arealer.

Punkt 7. Udveksling af oplysninger om møder og arrangementer

Per Thomasen oplyste, at Gefion afholder konference den 31. marts om bl.a. vandplaner og BNBO. Det meget besøgte årlige arrangement "kørerne på græs" finder sted den 13. april.

Karl Frandsen fortalte, at programmet for Lejre Kulturdage kan ses på kommunens hjemmeside og på www.kulturilejre.dk

Johan Scheel nævnte, at Ryegaard Gods arrangementer kunne ses på www.ryegaard.dk Den 4. maj er der Skovens Dag.

Jens Fisker oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening i Lejre har mange tilbud, som kan ses på hjemmesiden <http://www.dn.dk/Default.aspx?ID=793>

Charlotte Madsen berettede, at Lejre Museum og Tadre Mølle har en række arrangementer, der kan ses på www.roskildemuseum.dk

Punkt 8. Eventuelt

Martin Stokholm nævnede, at dele af kommunen op til weekenden havde lugtet kraftigt af gylle. Fandt at det var udtryk for manglende respekt for andre og at det gav landbrugserhvervet et dårligt image. Karl Frandsen var enig, men man måtte erkende, at der eksisterer "brådne kar" indenfor alle erhverv, og at enkelte er uden for pædagogisk rækkevidde.

Johan Scheel nævnte, at der er lavet en støtteforening for Langtved Ny Færgetro. Den har til formål at støtte etableringen og udviklingen af besøgscenteret. Fredningsnævnet mangler at behandle sagen, der er dialog med Naturstyrelsen, og Lejre Kommune støtter projektet.

Punkt 9. Næste møde

Næste møde blev fastsat til **onsdag den 18. juni 2014 kl. 16.15**. Mødet afholdes som en besigtigelsestur.